

SUOMEN UUSIOMUOVI OY WEBINAARI

Mika Surakka 29.11.2022

Suomen Uusiomuovi Oy

Tuottajayhteisönä tänään ja huomenna

Tuottajavastuu

- Jätelain 46§
  - Tuottajan on järjestettävä markkinoille saattamiensa 48 §:ssä tarkoitettujen tuotteiden jätehuolto sekä vastattava siitä aiheutuvista kustannuksista, jollei jäljempänä toisin säädetä. Tuottajan velvollisuus koskee käytöstä poistettuja tuotteita, jotka luovutetaan 49, 49 a tai 56 §:ssä tarkoitettuun vastaanottopaikkaan tai kuljetukseen.
- Tuottajan vastuulla tarkoitetaan
  - Viimeiselle haltijalle veloitusetonta
  - Laissa määritetty tuottajille erillisvastuita ja velvoitteita
- Tuottajat siirtävät vastuun tuottajayhteisölle

Suomen Uusiomuovi Oy - Tausta

- Muovipakkausten tuottajayhteisö
- Perustettu 1992
  - laajennettu tuottajavastuu muovipakkauksille alkoi 2015
- Noin 19 M€ liikevaihto – 3 työntekijä + ostopalvelut
  - Merkittävää kustannusten (=liikevaihdon) kasvua lähivuosina uusien velvoitteiden myötä
  - Arvio 50 - 70 M€ pelkästään muovipakkausten osuus
- Yleishyödyllinen voittoa tavoittelematon yhtiö
  - 33 omistajaa, jotka edustavat koko pakkausten arvoketjua
- Yli 2 700 yrityksen muovipakkausten tuottajavastuu asiakasta
  - Tuottajavastuullisia ovat pakkaavat ja pakattuja tuotteita maahantuovat yritykset, joilla liikevaihtoa yli 1 M€
  - Liikevaihtoraja poistumassa, uusia tuottajavastuullisia yrityksiä 20-30.000

Suomen Uusiomuovi Oy - Merkittävimmät muutokset

- Jätelain §62
  - Pakkausten tuottajayhteisön toimialan on katettava kaikki pakkausmateriaalit.
- Suomen Uusiomuovi Oy:n yhtiökokous 29.4.2022 päätti muuttaa yhtiöjärjestystä siten, että yhtiöstä tulee monimateriaali tuottajayhteisö
  - Jatkossa kilpailevaa tuottajayhteisötoimintaa myös pakkauksissa
  - Kilpailu kehittää toimintoja
    - Hyöty tuottajille
    - Kustannukset, kierrätysaste
  - Muissa EU maissa useita pakkaustuottajayhteisöjä
- SUM jättänyt monimateriaali pakkaustuottajayhteisö hakemuksen PIR ELY:lle kesäkuussa 2022
  - Päätös saataneen lähiaikoina

Suomen Uusiomuovi Oy – Monimateriaali tuottajayhteisö

- SUM monimateriaali status päätöksen kannalta merkittävimmät kohdat
  - Terminaaliverkosto kaikille materiaaleille
    - Muovipakkauksille verkosto olemassa, johon kartonki liitetään
    - Lasipakkaukset yhteistyössä Ringin kanssa
    - Metalli- ja puupakkaukset kilpailutetaan
  - Ekopisteverkosto
    - Sopimus Ringin kanssa
  - Kiinteistökeräys
    - Liittymissopimus Kuntaliiton ja KiVon sopimukseen

Suomen Uusiomuovi Oy - henkilöstö

- Toimitusjohtaja Mika Surakka
- Kehitysjohtaja Peter Rasmussen
- Kierrätysvalmentaja Katja Laitinen
- Materiaalipäällikkö Eeva Hanni (1.12.2022 alkaen)

Suomen Uusiomuovi Oy

Lakimuutokset

Suomen Uusiomuovi Oy - Merkittävimmät laki muutokset

- Ekopiste verkosto vähintään 1.000 kpl kaikille materiaaleille 1.7.2023
  - Nykyisin noin 675 kpl muovilla, 1.850 kpl muilla materiaaleilla
- Kiinteistökeräys ≥ 5 asunnon kiinteistöistä
  - Tuottajayhteisö osallistuu keräyskustannuksiin
- Yrityksille pakkausten lajittelovelvoite 1.7.2022
  - Muovi- tai kartonkipakkauksia vähintään 5 kg/viikko
  - Metall- tai lasipakkauksia vähintään 2 kg/viikko
- Kierrätysaste
  - Laskutavan muutos
  - Uusi tavoite vuonna 2025 min 50 %
    - Uusi kierrätysaste lasketaan markkinoille saatetusta määrästä ja lopullisesta kierrätyksestä
    - Nykyinen tavoite 22,5 % laskettiin kerätystä määrästä
    - Sisältää pantilliset muovipakkaukset (n. 7 %)

Suomen Uusiomuovi Oy - Merkittävimmät laki muutokset

- Etäkauppa
  - Miten saadaan tuottajavastuun piiriin?
- Ekomodulaatio
  - Kierrätysmaksuun vaikuttaa pakkausten kierrätettävyys
  - Maksulla pyritään ohjamaan kierrätyskelpoisiin pakkauksia
- SUP
  - Siivouskustannukset
- Muiden muovituotteiden keräys muovipakkausten keräyksen yhteydessä??
  - Kuka maksaa??
- Kaikkien yhteisvaikutus
  - Kierrätysmaksujen merkittävä nousu tulevaisuudessa
- Muovipakkaukset 2/3 kaikista pakkausten kierrätysmaksuista
  - Osuus isompi tulevaisuudessa

Suomen Uusiomuovi Oy - Merkittävimmät laki muutokset

- Yhdessä kerättävät yrityspakkaukset
  - Uusi palvelumuoto alkoi 1.7.2022
  - PK yrityksille muovipakkaukset voidaan kerätä yhdessä
    - Jätehuoltoyhtiöt tarjoavat keräyspalvelua
    - Käsittely veloitusetona
  - Isot erät kannattaa lajitella muovilajeittain
    - Monella muovilajilla hyvityshinta

Suomen Uusiomuovi Oy

Muovipakkausten kierrätys

Suomen Uusiomuovi Oy

□ Muovipakkausten markkinoille saatetut määrät (2021)

■ Kuluttajapakkaukset 83.715 t

■ Yrityspakkaukset 44.165 t

■ YHTEENSÄ 128.880 t

■ Määrä kasvanut tasaisesti, koronan alkaessa selkeä piikki

□ Muovipakkausten keräysmäärät (2021)

■ Kuluttajapakkaukset 32.115 t

■ Yrityspakkaukset 20.873 t

■ YHTEENSÄ 52.989 t

Muovipakkausten keräys ja kierrätys 2021

□ Kierrätysaste

□ Sisältää kuluttaja- ja yrityspakkaukset

- Vain pantittomat muovipakkaukset

□ Keräysaste vuonna 2021 41,40 %

■ 2020 36,80 %

□ Kierrätysaste vuonna 2021 23,70 %

■ 2020 19,87 %

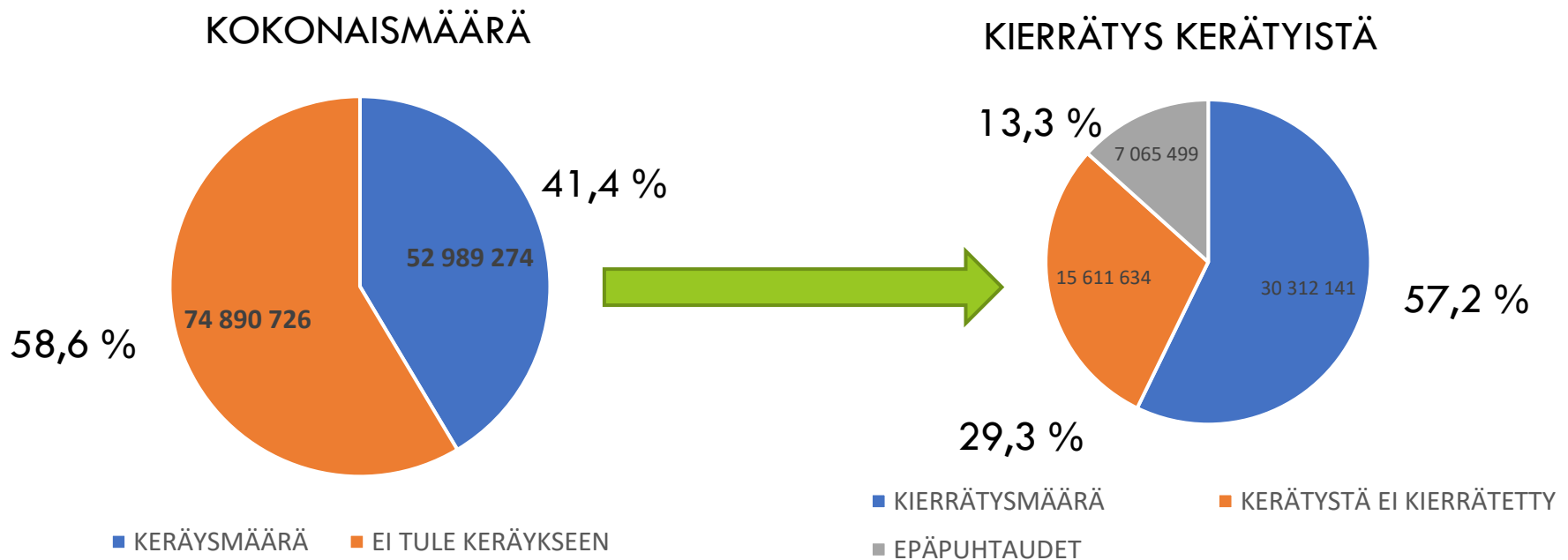
□ Kierrätysaste tavoitteen saavuttaminen

□ Mikäli keräysaste 80 %, lajitteluaste 80 % ja uusioraaka-ainesaanto 80 %

□ $Kierrätysaste = 80\% \times 80\% \times 80\% = 51,4\%$

Muovipakkausten keräys ja kierrätys 2021

Kaikki pakkaukset

Suomen Uusiomuovi Oy - Käsittelykapasiteetti

- Fortumin lajittelulaitos on ainut Suomessa kuluttajien muovipakkauksille
- Nykyinen kapasiteetti noin 20 - 21.000 t vuodessa
  - Keräysmäärä n. 33.000 t vuodessa
- Uudesta laitoksesta sopimus SUM:n kanssa
  - Käynnistyy Q1 /2025
  - Kapasiteetti noin 40 - 50.000 t/vuodessa

Suomen Uusiomuovi Oy

Strategia

Suomen Uusiomuovi Oy - tavoitteet

- Tuottajien etu
  - ▣ Keräysasteen nostaminen
  - ▣ Kierrätysasteen nostaminen
  - ▣ Kustannustehokkuus
  - ▣ Innovaatioiden lisääminen
  - ▣ Kierrätys raaka-aineen turvaaminen suomalaiselle teollisuudelle

Arvot – miten toimimme?

TOTEUTTAJA

Toteutamme laadukasta keräys- ja kierrätystoimintaa ja kerromme siitä avoimesti. Osallistamme sidosryhmämme vuoropuheluun, joka edistää kiertotaloutta ja hyödyttää suomalaista yhteiskuntaa

KEHITTÄJÄ

Osaamme työme nyt ja tiedämme, mitä meidän pitää tehdä tulevaisuudessa. Kehitämme aktiivisesti koko toimialaa yhteiskunnan muutoksen edellyttämällä tavalla.

YHTEENSOVITTAJA

Edustamme monimuotoista joukkoa yrityksiä, joiden ääni kuuluu tasapuolisesti. Yhteistyömme perustuu avoimeen, eettiseen ja reiluun liiketoimintaan sekä kestäväan kehitykseen.

Ydintarina – kuka olemme?

KATTOVIESTI

Tuottajayhteisönä toteutamme laadukkaasti pakkausten kierrätyksen tuottajavastuuta. Kehitämme ympäristöystävällisempiä ratkaisuja pakkausten arvoketjuun. Edistämme keräys- ja kierrätysasteen kasvua ja pakkausmateriaalien järkevää uusiokäyttöä – pienentäen yhteiskunnan hiilijalanjälkeä ja säästäen luonnonvaroja.

MARKKINA

KILPAILUTILANNE

Pakkaajat voivat nyt kuulua eri tuottajayhteisöihin kierrätyksensä järjestämiseksi. Uudessa kilpailutilanteessa SUMI edustaa kokonaisvaltaisen kierrätyksen uusinta ajattelua.

KILPAILUETU

Kilpailuetumme perustuu ainutlaatuiseseen materiaaliosaamiseen. 30 vuoden kokemus muovien kierrätyksestä on perusta asemallemme kehittyvän kierrätyksen kärjessä.

KUMPPANIT

Olemme rakentaneet toimialan vahvimman verkoston, jonka kautta vauhditamme kaikkien pakkausmateriaalien keräystä, kierrätystä ja uudelleenkäyttöä.

OPERAATIOT

HELPPOUS

Tahdomme ainutlaatuisella materiaaliosaamisellamme tehdä kiertotaloudesta helppoa niin tuottajille kuin kuluttajillekin.

TIETO

Edistämme kierrätysasteen kasvua tiedolla. Jalostamme toiminnassamme kertyvää näkemystä ja jaamme sitä kaikille suomalaisille – helposti ymmärrettävässä muodossa. Osallistumme toimialaamme koskevan lainsäädännön valmisteluun.

TULOKSET

Vahvistamme pakkausten suomalaisen arvoketjun keräys- ja käsittelyinfrastruktuuria. Haluamme tarjota asiakkaillemme markkinoiden johtavan kierrätysasteen nyt ja tulevaisuudessa.

OLEMME

TOTEUTTAJA

Toteutamme laadukasta keräys- ja kierrätystoimintaa ja kerromme siitä avoimesti. Osallistamme sidosryhmämme vuoropuheluun, joka edistää kiertotaloutta ja hyödyttää suomalaista yhteiskuntaa.

KEHITTÄJÄ

Osaamme työemme nyt ja tiedämme, mitä meidän pitää tehdä tulevaisuudessa. Kehitämme aktiivisesti toimialaa yhteiskunnan muutoksen edellyttämällä tavalla.

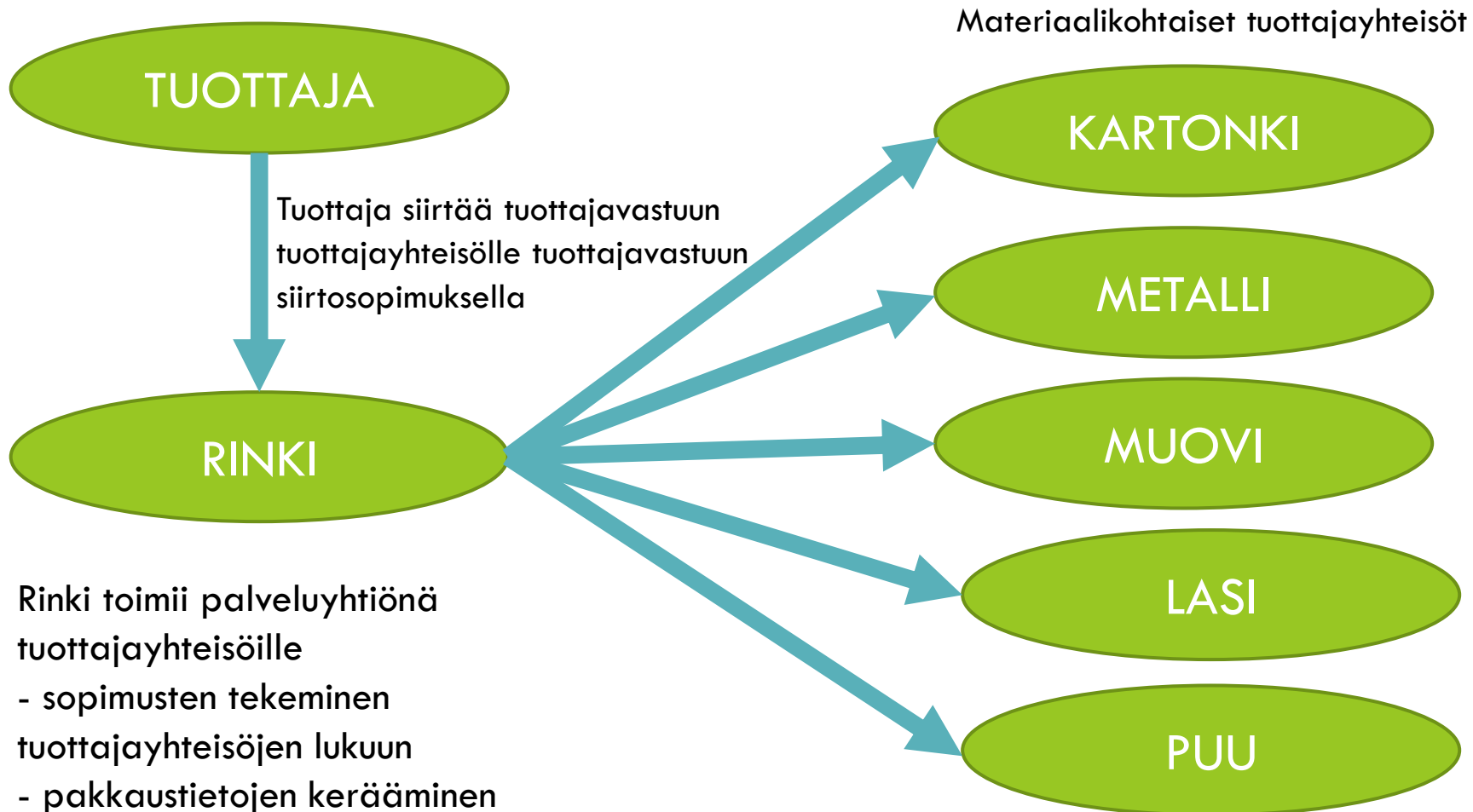
YHTEENSOVITTAJA

Edustamme monimuotoista joukkoa yrityksiä, joiden ääni kuuluu tasapuolisesti. Yhteistyömme perustuu avoimeen, eettiseen ja reiluun liiketoimintaan sekä kestävään kehitykseen.

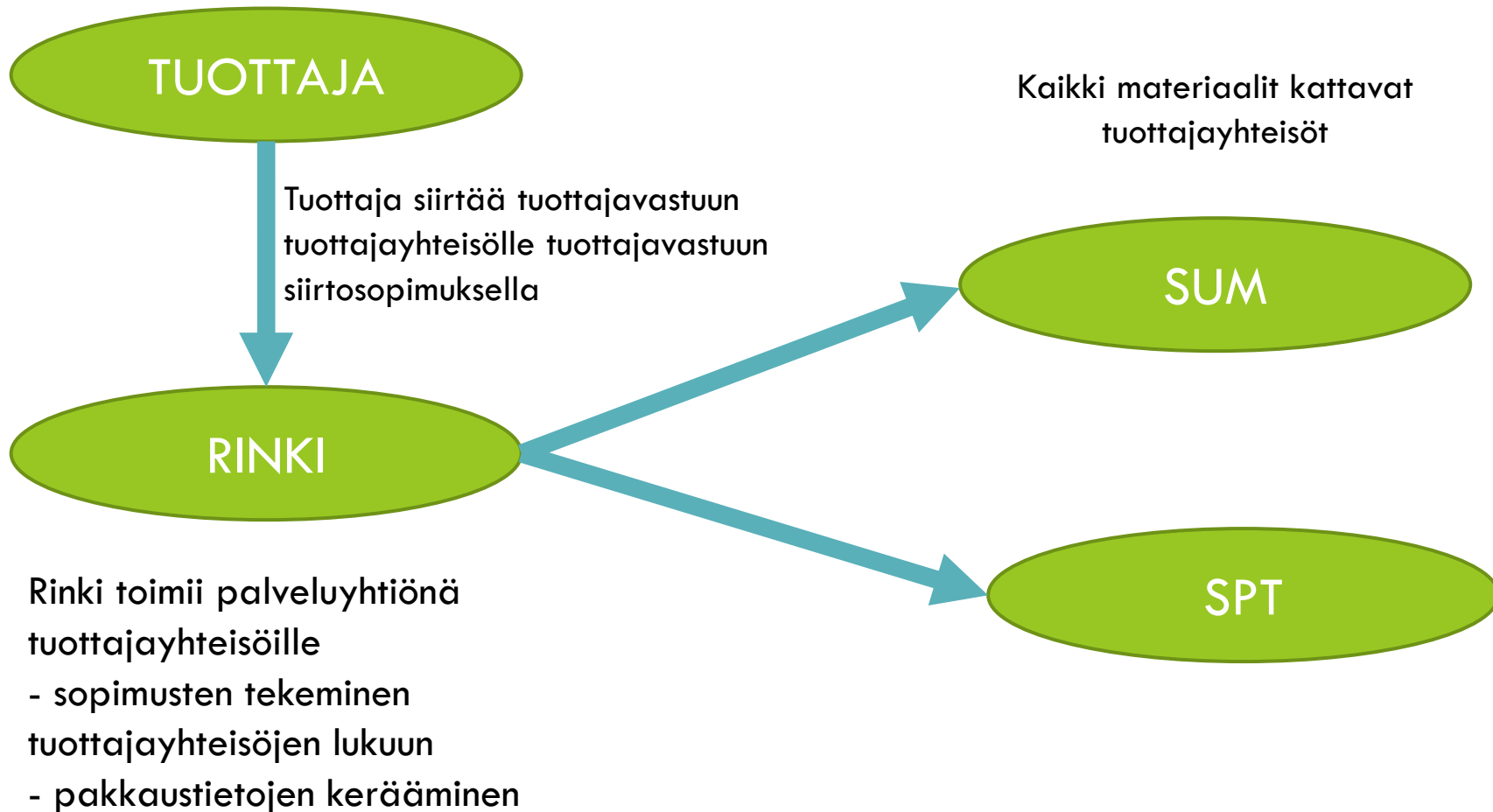
Suomen Uusiomuovi Oy

Tuottajavastuun siirtosopimukset

Pakkausten tuottajayhteisö toiminnan organisointi - ennen

Pakkausten tuottajayhteisö toiminnan organisointi - nyt

Suomen Uusiomuovi Oy – toiminnan organisointi

- Vanhat tuottajavastuun siirtosopimukset ovat voimassa
  - ▣ Muovipakkausten osalta SUM kanssa
    - Muut materiaalit kilpailevan tuottajayhteisön kanssa
  - ▣ Sopimukset voimassa toistaiseksi
    - Siirtymäaika 1.1.2025 asti
- Sopimusten irtisanominen mahdollista 30.6 mennessä
  - ▣ Irtisanominen koskee seuraavaa vuotta
- Tuottajat, jotka eivät ole irtisanoneet sopimuksia, ei tarvitse tehdä mitään tai kiirehtiä uusia sopimuksia

Suomen Uusiomuovi Oy – toiminnan organisointi

- Tuottajien tasapuolinen kohtelu (Jätel 63§)
- Tuottajien maksuosuuksien tasapuolisuus (Jätel 63a)
- Tuottajayhteisöjen välinen yhteistyö (Jätel 65§)
  - Ei päällekkäisiä prosesseja, joista aiheutuu kaksinkertaiset kustannukset
  - Rinki ekopisteet yhteistyössä
  - Kiinteistökohtainen keräys yhteistyössä
- Yhteisten kustannusten jako clearing sopimuksella

Tuottajavastuun siirtosopimukset

□ SUM markkinaosuus

■ Muovipakkaukset (tonnit)

- Kuluttajapakkaukset vähintään 41 %
- Yrityspakkaukset vähintään 71 %
- Markkinaosuus voi kasvaa, koska osa irtisanoneista haluaa liittyä takaisin

■ Muut materiaalit

- SUM voi tehdä sopimuksia vasta saatuaan monimateriaali tuottajayhteisö statuksen PIR ELY:ltä

Kierrätysmaksut 2023

- Hintaero monomuovipakkauksissa
  - Ekomodulaation suurimmassa muovipakkausryhmässä
  - SUM edullisempi
    - Kuluttajapakkaukset -20 %
    - Yrityspakkaukset -37 %
    - Kokonaisvaikutus -5,2 M€
      - Irtisanoneiden osuus n. -2,6 M€
- Muiden materiaalien kierrätysmaksut ilmoitetaan välittömästi, kun SUM on saanut PIR ELY:ltä monimateriaali tuottajayhteisöstatuksen
  - Alustava arvio: samat tai hieman edullisemmat

Tuottajavastuun siirtosopimukset

- Viranomaisen tulkinta
  - Pakkaustuottajayhteisö voi ottaa jäsenekseen ainoastaan tuottajia, jotka siirtävät tuottajayhteisölle kaikki pakkauksia koskevat tuottajavastuu velvoitteensa.
- Jätelaki 62§
  - Pakkausten tuottajayhteisön toimialan on katettava kaikki pakkausmateriaalit.
- SUM näkemys
  - Tuottajalla oltava mahdollisuus valita tuottajayhteisö materiaalikohteisesti

Tuottajayhteisö toiminta – SPT päätös PIR ELY tulkinta

Jätelaki 62 § ([15.7.2021/714](#))

Tuottajayhteisöön liittyminen

Tässä luvussa säädettyjen velvollisuuksiensa täyttämiseksi tuottajan on liityttävä 142 §:ssä tarkoitettuun tuottajarekisteriin hyväksytyyn tuottajayhteisöön tai perustettava sellainen yhdessä muiden tuottajien kanssa. Tuottajayhteisöön ei saa kuulua muita kuin tuottajia.

Pakkausten tuottajayhteisön toimialan on katettava kaikki pakkausmateriaalit.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi hyväksyä tuottajarekisteriin yksittäisen tuottajan, jos tuottajayhteisöön liittyminen on toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen ilmeisen tarpeetonta.

Tuottajayhteisön on otettava huolehdittavakseen uuden tuottajan velvollisuudet tämän pyynnöstä, jos tuottajan toiminta kuuluu tuottajayhteisön toimialaan. Uuteen tuottajaan on sovellettava tasapuolisia ja yhdenvertaisia ehtoja verrattuna tuottajayhteisön muihin tuottajiin sovellettaviin ehtoihin.

Juomapakkausten tuottaja voi huolehtia velvollisuuksistaan myös liittymällä 68 §:ssä tarkoitettuun juomapakkausten palautusjärjestelmään.

Suomen Uusiomuovi Oy

- Tuottajan etu
  - Tuottajalla oltava mahdollisuus valita materiaalikohtaisesti hänelle sopivin pakkaustuottajayhteisö
  - Valintaperusteena
    - Kustannussäästöt
    - Kierrätysaste
    - Erikoispakkaukset
    - Lisäpalvelut
    - Muut syyt
  - Tuottaja voi myös halutessaan valita vain yhden pakkaustuottajayhteisön

Tuottajavastuun siirtosopimukset

□ Siirtymäaika

- Tuottajayhteisölle viranomaisen on antanut siirtymäajan 1.1.2025 asti
- Tuottajille tällaista siirtymäaikaa ei ole annettu
  - Tuottajan irtisanoessa sopimuksen, voi tehdä uuden vain yhden kanssa
  - Tuottajat eriarvoisessa asemassa

Suomen Uusiomuovi Oy

KIITOS!